

*Türkiye’de Kalkınma Yaklaşımı Çerçevesinde Radyo-Televizyon Yayıncılığı Politikasında Dönüşüm: Kalkınma Planlarında Yayıncılık Politikası **

Süleyman İlaslan **

Öz

Özellikle İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde az gelişmiş ülkelerin kalkınma sorunu yoğun bir biçimde tartışılmaya başlanmıştır. Bu ülkelerde modernleşme ve kalkınma için radyo ve televizyon yayıncılığının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına büyük önem atfedilmiştir. Türkiye’de de 1960’lardan itibaren planlı kalkınma dönemine girilmiş, radyo ve televizyon yayıncılığı planlı kalkınma çalışmalarının önemli bir parçasını teşkil etmiştir.

Yayıncılık politikasındaki değişim ihtiyacı 1970’lerin ikinci yarısında belirginleşmiştir. Kalkınma paradigması etrafındaki çekişmeler Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde yeni yayıncılık politikasının yönüne dair iki farklı perspektifi ortaya çıkarmıştır. 1980 sonrası dönemde kalkınma paradigmasındaki köklü dönüşüm, radyo ve televizyon yayıncılığı politikasına da yansımıştır. 1970’lerin ikinci yarısında başlayan yeni dönemin pazar yönelimli, serbest piyasacı, küreselleşmeci politikaları çerçevesinde yayıncılık politikası da dönüşüme uğramıştır.

Söz konusu dönüşüm süreci planlama belgelerine yansımıştır. Bu kapsamda, bir kırılmaya işaret eden Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı ile gerçekleşecek olan değişimin yeni yönünün yansıdığı Beşinci ve Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planları yayıncılık politikasındaki dönüşümün anlaşılması amacıyla incelenmiştir. Kalkınma paradigmasındaki köklü dönüşümle yayıncılık politikasında yaşanan dönüşüm arasındaki ilişki tarihsel karşılaştırmalı yaklaşımla sorgulanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Kalkınma, planlama, radyo, televizyon, yayıncılık

* Geliş Tarihi: 20.09.2016 • Kabul Tarihi: 31.03.2017

** Fırat Üniversitesi İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü.
Suleyman.ilaslan@gmail.com

The Transformation of the Policy of Radio-Television Broadcasting on The Development Approach in Turkey: Broadcasting Policy in Development Plans^{*}

Süleyman İlaslan^{**}

Abstract

The development problems of less developed countries have especially been discussed intensively after World War II. The great importance was attributed to growth and dissemination of radio and television for modernization and development in these countries. The planned development period started also in Turkey in 1960s. Radio and television have been an important part of the planning from this date.

The necessity of change in broadcasting policy became apparent in the second half of the 1970s. The controversy took place around the development paradigm has produced two different perspectives on the direction of the new broadcasting policy during the Fourth Five Year Development Plan period. The radical transformation of the development paradigm in the 1980s also reflected in the politics of radio and television broadcasting. The neoliberal, market oriented globalization policies of new era which was started in the second half of the 1970s have also transformed the broadcasting policy.

The transformation process reflected in planning documents. In this regard, this study covers the period between the Fourth Five Years Plan in which the need for change in broadcasting emerged and the Fifth and Sixth Five Years Plan in which the new direction of change that will occur fully reflected. This development plans are examined to understand the transformation in broadcasting policy. The relationship between radical transformation in the development paradigm and in the broadcasting policy has been questioned by historical comparative approach.

Keywords: Planning, development, radio, television, broadcasting

^{*} Received: 20.08.2016 • Accepted: 31.03.2017

^{**} Firat University, Faculty of Communication, Department of Radio Television and Cinema.
Suleyman.ilaslan@gmail.com